

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI'NA

“ Yürütmeyi durdurma istemlidir”

DAVACI : Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası

VEKİLİ : Av. Mahmut Nedim Eldem- -Cinnah Cad. Willy Brant Sok. No: 13
Çankaya/ANKARA

DAVALI : Milli Eğitim Bakanlığı-ANKARA

KONU : Milli Eğitim Bakanlığı 2018 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'nun 1.BÖLÜM:ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA TERCİH VE YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ 1.1.GENEL AÇIKLAMALAR bölümünün b bendinin ilk tümcesi, 1.3.TERCİH İŞLEMLERİ bölümünün c, e ve g bentleri ile h bendinde yer alan" Ancak, tercihlerine yerleşemeyen öğrenciler, yerleştirmeye esas nakil tercihlerinde ilk 2(iki)okulu kayıt alanından seçmek kaydıyla en fazla 3(üç) okul tercihinde bulunabilecektir.Yapılan tercihlerde aynı okul türünden(Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla 2(iki)okul seçilebilecektir" tümcelerinin, 1.4. YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ bölümünün b bendinin, 1.5.2.Yerel Yerleştirme bölümünün a bendinin iptali ve öncelikle dava sonuna değin yürütmenin durdurulması istemidir.

BİLDİRİM GÜNÜ : Kılavuz 26.06.2018 tarihinde yayımlandığından dava süresindedir.

OLAY :

1. 26.06.2018 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı 2018 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu yayımlanmıştır(ek-1). Bu kılavuzda ortaöğretim kurumlarına geçiş sürecindeki tercih ve yerleştirme işlemlerine ilişkin hükümler yer almaktadır.

2. Dava konusu hükümler açıkça hukuka, kamu yararı ve hizmetin gereklerine aykırı olduğundan dava açma zorunluluğu doğmuştur.

Dava konusu olay budur.

HUKUKSAL DURUM :

1.Dava konusu hükümler hukuka, kamu yararı ve hizmetin gereklerine açıkça aykırıdır. Çünkü:

1) 1.BÖLÜM:ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA TERCİH VE YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ 1.1.GENEL AÇIKLAMALAR bölümünün b bendinin ilk tümcesi yönünden: Bu tümcede yerel yerleştirmenin okulların türü, okulların kontenjanı, okulların buldukları yere göre oluşturulan ortaöğretim kayıt alanı

ile öğrencilerin ikamet adresleri, öğrencilerin ortaokullarda bulunmuşlukları, tercih önceliği, okul başarı puanları, devam-devamsızlık ve yaş kriterleri göz önünde bulundurularak yapılacağı öngörülmüştür. Bu tümcede yerel yerleştirme için okulların türü, okulların kontenjanı, okulların buldukları yere göre oluşturulan ortaöğretim kayıt alanı ile öğrencilerin ikamet adresleri, öğrencilerin ortaokullarda bulunmuşlukları, tercih önceliği, okul başarı puanları, devam-devamsızlık ve yaş kriterleri öngörüldüğü halde bu kriterlerin sırasına, öncelik durumuna yer verilmeyerek öğrenciden öğrenciye değişebilecek bir belirsizlik ve keyfilik alanı yaratılmıştır. Bu, hukuki güvenlik ilkesinin ihlalidir.

2) 1.3.TERCİH İŞLEMLERİ bölümünün c bendi yönünden: Bu bentte sınava giren ve merkezi sınav puanına sahip olan öğrenciler dahil tüm öğrencilerin yerel yerleştirme ile öğrenci alan okul tercihinde bulunmak zorunda olduğu, yerel yerleştirme ile öğrenci alan okullar ekranından tercih yapılmaması durumunda öğrencilere Merkezi Sınavla Öğrenci Alan Okullar ile Pansiyonlu Okullar tercih ekranının açılmayacağı kurala bağlanmıştır. Merkezi sınavla öğrenci alan okullar ile yerel yerleştirmeye öğrenci alan okullar ayrı ayrı düzenlenmiş, her ikisinin öğrenci alma süreci farklı koşullara tabi tutulmuştur. Dolayısıyla dava konusu hükümle merkezi sınavla öğrenci alan okulları tercih etmek için yerel yerleştirmeye öğrenci alan okulları tercih etme zorunluluğu getirilmesi haklı bir nedene dayanmamaktadır. Aynı şekilde dava konusu hüküm 1739 sayılı yasanın 6.maddesinde öngörülen fertlerin eğitim süresince ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlar ve okullara yöneltilerek yetiştirileceğini kuralına, Anayasa'nın 17.maddesinde herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu kuralına da aykırıdır. Kaldı ki merkezi sınavla yerleşemeyen öğrencilerin büyük çoğunluğu zaten yerel yerleştirmeye öğrenci alan okulları tercih edecek, bir kısmı ise özel liseleri veya açık liseyi tercih edecektir. Dava konusu hükümle getirilen tercih zorunluluğu özel liseleri ve açık liseyi tercih eden öğrencilerin sayısında ciddi artışa yol açacaktır.

3)1.3.TERCİH İŞLEMLERİ bölümünün e bendi yönünden: Bu bentte öğrencilerin yerel yerleştirmede tercihlerinden ilk 3(üç) okulu kayıt alanından seçmek kaydıyla en fazla 5(beş) okul tercihinde bulunabileceği, yapılan tercihlerde aynı okul türünden (Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla 3(üç) okul seçilebileceği düzenlenmiştir. Bu bentte iki tür tercih zorunluluğu getirilmiştir: Birincisi üç okulun kayıt alanından tercih edilmesi zorunluluğu, ikincisi aynı okul türünden(Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla üç okulun tercih zorunluluğu. Birinci tercih zorunluluğu öğrencileri kayıt alanında isteyerek tercih edebileceği üçten az okul bulunması olasılığı durumunda öğrencileri kayıt alanından istemediği okulları tercih etmekle karşı karşıya bırakacaktır. Bu olasılıkta ülkemizde okul türlerine göre okulların il ve ilçelere bazında dengesiz dağılımı dikkate alındığında gerçekleşmesi ciddi bir olasılıktır. Bu bağlamda salt kayıt alanında diye öğrencileri istemediği okulları tercih etmek zorunda bırakmak 1739 sayılı yasanın 6.maddesinde öngörülen fertlerin eğitim süresince ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlar ve okullara yöneltilerek yetiştirileceğini kuralına, Anayasa'nın 17.maddesinde herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu kuralına açıkça aykırılık oluşturacaktır. İki tercih zorunluluğu ise aynı okul türünden(Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla üç okulun tercih edilmesinden doğmaktadır. Bu zorunlulukta yukarıda belirtilen hukuka aykırılıklar yanısıra Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin meslek lisesi olduğu dikkate alındığında Anayasa'nın 48.maddesinde öngörülen herkesin dilediği alanda çalışma ve sözleşme özgürlüğüne sahip olduğu kuralına da aykırı olacağı kuşkusuzdur. Çünkü meslek lisesi bir meslek tercihi anlamına gelecek, bu da öğrencinin bugünkü sistem içerisinde girebileceği

üniversiteyi yapacağı mesleği belirleyebilecek bir tercih olacaktır. Böylece öğrenciler istemedikleri halde meslek lisesi tercih etmekle karşıya kalacak, bu tercihi zorunluluktan yapanlarda ilk fırsatta meslek lisesi tercihini değiştirecek adımlar atacaktır. Aynı şekilde İmam-Hatip Liseleri'nin bugünkü halleriyle Anayasa 2.maddesindeki laiklik ilkesiyle çelişen yapıları da dikkate alındığında söz konusu tercih zorunluluğunun toplumsal barışa olumsuz etkileri olacağı, öğrencilerin kendisiyle barışık olmaktan uzaklaşacakları açıktır.

4)1.3.TERCİH İŞLEMLERİ bölümünün g bendi yönünden: Bu bentte yerel yerleştirmede tercih ekranındaki okullardan yeşil renkte yer alan okulların kayıt alanını, mavi renkte yer alan okulların komşu kayıt alanını ve kırmızı renkte yer alan okulların ise diğer kayıt alanında ve komşu kayıt alanında olmayan okulları temsil ettiği belirtilmiştir. Bu hükümle yerel yerleştirmede öğrencilerin tercih ekranındaki okullar tanımlanmaktadır. 14.02.2018 günlü, 30332 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2.maddesiyle 07.09.2013 günlü, 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin "**Tanımlar**" başlıklı 4.maddesinin 1.fikrasına eklenen jj bendiyle ortaöğretim kayıt alanı tanımlanmıştır. Bu tanıma göre ortaöğretim kayıt alanı eğitimde süreklilik ve coğrafi bütünlük esasına dayalı olarak öğrenci sayısı, okul türü, kontenjan ve donanımları göz önünde bulundurularak il/ilçe milli eğitim müdürlüğünce ortaokul ve liselerin birbirleri ile eşleştirildiği ve tercihe bağlı olarak kayıt yapılabilecek farklı ortaöğretim kurumlarından oluşturulan alanı tanımlamaktadır. Bu kılavuzun dayanağı olan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretime Geçiş Yönergesi'nin "yerel yerleştirme" başlıklı 9.maddesinin 1.fikrasında da yerel yerleştirmenin ortaöğretim kayıt alanlarındaki ortaöğretim okullarına yapılacağı kurala bağlamıştır. Bu bağlamda dava konusu kılavuz hükmüyle getirilen yerel yerleştirmede tercih ekranından yer alacak okulları gösterir kayıt alanı, komşu kayıt alanı ve kayıt alanında ve komşu kayıt alanında olmayan okulları temsil eden diğer okullar düzenlemesi bu kılavuzun dayanağı olan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretime Geçiş Yönergesi'nin "yerel yerleştirme" başlıklı 9.maddesinin 1.fikrasına açıkça aykırılık oluşturmaktadır. Çünkü söz konusu fıkra da yerel yerleştirmenin ortaöğretim kayıt alanıyla sınırlı olacağı belirtilmişken dava konusu kılavuz hükmüyle ortaöğretim kayıt alanı dışındaki okullarda komşu kayıt alanı ve kayıt alanında ve komşu kayıt alanında olmayan okulları temsil eden diğer tanımlamasıyla yerel yerleştirmeye dahil edilmektedir. Söz konusu hukuksuzluk getirilen yeni istemin çekişsizliğini hukuka aykırı yöntemlerle aşma çabasıdır.

5)1.3.TERCİH İŞLEMLERİ bölümünün h bendinde yer alan" Ancak, tercihlerine yerleşemeyen öğrenciler, yerleştirmeye esas nakil tercihlerinde ilk 2(iki)okulu kayıt alanından seçmek kaydıyla en fazla 3(üç) okul tercihinde bulunabilecektir.Yapılan tercihlerde aynı okul türünden(Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla 2(iki)okul seçilebilecektir" tümceleri yönünden: Bu bent yerel yerleştirmede tercihlerine yerleşemeyen öğrencilerin yerleştirmeye esas nakil tercihlerinde ilk 2(iki) okulu kayıt alanından seçmek kaydıyla en fazla 3(üç) okul tercihinde bulunabileceği, yapılan tercihlerde aynı okul türünden (Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla 2(iki) okul seçilebileceği düzenlenmiştir. Bu bentte de iki tür tercih zorunluluğu getirilmiştir: Birincisi iki okulun kayıt alanından tercih edilmesi zorunluluğu, ikincisi aynı okul türünden(Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla iki okulun tercih zorunluluğu. Birinci tercih zorunluluğu öğrencileri kayıt alanında isteyerek tercih edebileceği ikiden az okul bulunması olasılığı durumunda öğrencileri kayıt alanından istemediği okulları tercih etmekle karşı karşıya bırakacaktır. Bu olasılıkta ülkemizde okul türlerine göre okulların il ve ilçelere bazında dengesiz dağılımı dikkate alındığında gerçekleşmesi ciddi bir

olasılıktır. Bu bağlamda salt kayıt alanında diye öğrencileri istemediği okulları tercih etmek zorunda bırakmak 1739 sayılı yasanın 6.maddesinde öngörülen fertlerin eğitim süresince ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlar ve okullara yöneltilerek yetiştirileceğini kuralına, Anayasa'nın 17.maddesinde herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu kuralına açıkça aykırılık oluşturacaktır. İki tercih zorunluluğu ise aynı okul türünden(Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla iki okulun tercih edilmesinden doğmaktadır. Bu zorunlulukta yukarıda belirtilen hukuka aykırılıklar yanısıra Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi'nin meslek lisesi olduğu dikkate alındığında Anayasa'nın 48.maddesinde öngörülen herkesin dilediği alanda çalışma ve sözleşme özgürlüğüne sahip olduğu kuralına da aykırı olacağı kuşkusuzdur. Çünkü meslek lisesi bir meslek tercihi anlamına gelecek, bu da öğrencinin bugünkü sistem içerisinde girebileceği üniversiteyi yapacağı mesleği belirleyebilecek bir tercih olacaktır. Böylece öğrenciler istemedikleri halde meslek lisesi tercih etmekle karşıya kalacak, bu tercihi zorunluluktan yapanlarda ilk fırsatta meslek lisesi tercihini değiştirecek adımlar atacaktır. Aynı şekilde İmam-Hatip Liseleri'nin bugünkü halleriyle Anayasa 2.maddesindeki laiklik ilkesiyle çelişen yapıları da dikkate alındığında söz konusu tercih zorunluluğunun toplumsal barışa olumsuz etkileri olacağı, öğrencilerin kendisiyle barışık olmaktan uzaklaşacakları açıktır.

6)1.4. YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ bölümünün b bendi yönünden: Bu bentte sınavla ve yerel yerleştirme ile öğrenci alan okullardan hiçbirine yerleşemeyen öğrenciler ile 2017/2018 eğitim-öğretim yılında sınıf tekrarına kalan 9'uncu sınıf öğrencilerin, il/ilçe öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonlarına başvurmaları halinde yerel yerleştirme ile öğrenci alan okullardan kontenjanları durumları uygun okullara 10-14 Eylül 2018 tarihlerinde komisyonca yerleştirileceği kurala bağlanmıştır. 14.02.2018 günü, 30332 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 6.maddesiyle 07.09.2013 günü, 28758 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin değişik 23/1-a maddesine göre komisyonun nakil ve yerleştirmeleri tercihe bağlı olarak yapacağı düzenlenmiştir. Bu durumda dava konusu kılavuz hükmü anılan yönetmeliğe aykırı ve aşar biçimde komisyona öğrencilerin tercihine bağlı olmaksızın nakil ve yerleştirme yetkisi vermektedir. Bu, Anayasa'nın 2.maddesindeki hukuk devletinin en önemli ilkelerinden biri olan normlar hiyerarşisine açıkça aykırıdır.

2. Olayımızda, yürütmenin durdurulması için 2577 sayılı yasanın 27. maddesinde yer alan koşullar birlikte gerçekleşmiştir. Yukarıdaki açıklamalar; dava konusu kılavuz hükümleri hukuka açıkça aykırı olduğunu göstermektedir. Bu hükümler nedeniyle tercihlerine yerleşemeyen, tercih zorunluluklarına maruz kalan ve tercih etmedikleri ortaöğretim kurumlarına yerleştirilen öğrencilerin velileri açık öğretim lisesine ya da özel liselere kayıt olmak zorunda kalacaktır. Bu, örgün orta öğretim kurumlarının öğretmen normlarında azalmaya yol açacak, söz konusu azalmada davacı sendikanın üyelerinin de aralarında olduğu birçok öğretmenin norm fazlası sayılmakla karşı karşıya bırakacaktır. Aynı şekilde örgün orta öğretim kurumlarının öğretmen normlarında azalma öğretmenin atamalarında da azalma anlamına gelecektir. Bu durumda davacı sendikanın olası üye potansiyeli olumsuz yönde etkilenecektir. Yine merkezi sınavdaki ve yerel yerleştirmede yukarıda sayılan hukuka aykırılıklar davacı sendikanın üyelerinin çalışma koşullarını zorlaştıracak, yeni sorunlara neden olabilecek, olumsuz sonuçlarla karşı karşıya bırakacaktır.Yasaya ve hukuka açıkça aykırı olan bu uygulamalar nedeniyle davacı sendikanın üyelerinin göreceği zararların ileride giderilmesinin güç ya da olanaksız olduğu, tartışmayı gerektirmeyecek açıktır. O nedenle, dava konusu düzenlemelerin

yürütülmesinin durdurulması için 2577 sayılı yasanın 27/2. maddesinde yer alan koşullar birlikte gerçekleşmiştir.

SONUÇ ve İSTEM : Gerek yukarıda açıklanan, gerekse kurulunuzca doğrudan göz önünde bulundurulacak nedenlerle;

1. Milli Eğitim Bakanlığı 2018 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'nun 1.BÖLÜM:ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA TERCİH VE YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ 1.1.GENEL AÇIKLAMALAR bölümünün b bendinin ilk tümcesi, 1.3.TERCİH İŞLEMLERİ bölümünün c, e ve g bentleri ile h bendinde yer alan" Ancak, tercihlerine yerleşemeyen öğrenciler, yerleştirmeye esas nakil tercihlerinde ilk 2(iki)okulu kayıt alanından seçmek kaydıyla en fazla 3(üç) okul tercihinde bulunabilecektir.Yapılan tercihlerde aynı okul türünden(Anadolu Lisesi, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Anadolu İmam Hatip Lisesi) en fazla 2(iki)okul seçilebilecektir" tümcelerinin, 1.4. YERLEŞTİRME İŞLEMLERİ bölümünün b bendinin, 1.5.2.Yerel Yerleştirme bölümünün a bendinin iptaline,

2. **Yürütmenin durdurulmasına,**

3. Yargılama giderleri ile vekillik ücretinin davalı yönetime yüklenmesine,

Karar verilmesini vekil olarak saygı ile dilerim. 04/07/2018

Davacı Vekili

Av. Mahmut Nedim Eldem

Ekler:

1- Milli Eğitim Bakanlığı 2018 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'nun fotokopisi

2-Onaylı, baro pullu vekaletname örneği

